

วรรณพร ผือโย, อีรพาน เปาะเยาะ, สิริพร ภิชัย, ปาจารย์ อักษรนิษฐ์, ธัญรัตน์ กอมณี, กฤษฎา พลอดดี

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่ 2 ระหว่างวันที่ 12-18 มกราคม 2563 ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคอาหารเป็นพิษในค่ายลูกเสือ จังหวัดเชียงใหม่ พบผู้ป่วยรวม 189 ราย ในค่ายลูกเสือแห่งหนึ่ง ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ อายุระหว่าง 13-14 ปี จากนักเรียนที่มาเข้าค่ายทั้งหมด 487 คน คิดเป็นอัตราป่วย ร้อยละ 38.81 ผู้ป่วยทั้งหมดเป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ผู้ป่วยรายแรกเริ่มมีอาการวันที่ 13 มกราคม 2563 เวลา 13.30 น. ส่วนใหญ่มีอาการเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง และถ่ายเหลว ผู้ป่วยทุกรายมีประวัติรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน ได้แก่ ข้าวไก่ผัดขอส ไข่ต้ม เริ่มรับประทานอาหารเช้าประมาณ 12.15 น. ซึ่งอาหารทั้งหมดจ้างเหมาบุคคลภายนอกประกอบอาหาร จากการสอบสวนโรค ผู้ประกอบอาหารได้ซื้อไก่สด ไข่ จากตลาดเมืองใหม่ อุปกรณ์เครื่องครัวยืมจากชมรมแม่บ้าน ผู้ประกอบอาหารมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ไม่ได้ประกอบอาหารจำหน่ายเป็นอาชีพหลัก ไม่ได้ผ่านการอบรมสุขาภิบาลอาหาร โดยเริ่มประกอบอาหารวันที่ 13 มกราคม 2563 เวลา 03.00 น. เริ่มหุงข้าว ต้มไข่ ทำไก่ผัดขอสกระเทียม บรรจุลงโถไฟ ส่วนซอสราดใส่ถุงแยกแพ็คในกล่อง ซึ่งทำเสร็จประมาณเวลา 10.00 น. นำส่งถึงค่ายประมาณเวลา 11.30 น. และแจกให้กับเด็ก เวลา 12.00-12.15 น. ทีมสอบสวนโรคสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสันทราย ได้เก็บตัวอย่างอาหาร จำนวน 5 ตัวอย่าง อาเจียน จำนวน 4 ตัวอย่าง อุจจาระ จำนวน 2 ตัวอย่าง ตัวอย่าง Nasal swab จากผู้สัมผัสอาหาร จำนวน 4 ตัวอย่าง ตรวจ SI2 อุปกรณ์ประกอบอาหารเพื่อตรวจหาโคลิฟอร์มแบคทีเรีย และเก็บตัวอย่างน้ำที่ใช้ประกอบอาหารและน้ำดื่มนักเรียนในค่ายลูกเสือ ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 1 เชียงใหม่ และห้องปฏิบัติการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่ วันที่ 14 มกราคม 2563 จากผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการจากตัวอย่างอาหาร พบเชื้อ *Staphylococcus aureus* ในไก่ต้ม ข้าวสาร และไข่ต้ม

ทีมสอบสวนโรค สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่

แจ้งพื้นที่เพื่อดำเนินการตามมาตรการป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่ และการเฝ้าระวังโรคอาหารเป็นพิษ ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม เตรียมความพร้อมสนับสนุนทีมในการลงพื้นที่สอบสวนเหตุการณ์และควบคุมสถานการณ์ต่อไป

2. โรคไข้หวัดใหญ่เสียชีวิต จังหวัดนครราชสีมา พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เพศหญิง อายุ 77 ปี ขณะป่วย อยู่หมู่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา วันที่ 5 มกราคม 2563 ผู้ป่วยมีอาการไข้สูง 39 องศาเซลเซียส ปากเขียว ญาติจึงนำตัวส่งโรงพยาบาลสีคิ้ว และได้ส่งต่อการรักษาที่โรงพยาบาลเทพรัตน์นครราชสีมา ระหว่างวันที่ 7-8 มกราคม 2563 อาการดีขึ้น จึงส่งกลับไปรักษาที่โรงพยาบาลสีคิ้ว วันที่ 9 มกราคม 2563 ผู้ป่วยเริ่มป่วยด้วยอาการไข้ ไอ มีเสมหะ หอบเหนื่อย หายใจลำบาก จึงส่งตัวไปรักษาที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ตรวจภาพทรวงอกด้วยรังสีปอดพบ Bilateral lung infiltration ผลการตรวจ Rapid test ให้ผลบวกต่อ Influenza A วันที่ 11 มกราคม 2563 ผู้ป่วยเสียชีวิต ทีม SRRT โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลโนนเสลา ดำเนินการคัดกรองผู้สัมผัสร่วมบ้าน ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม ประชุมทีม อสม. ผู้นำชุมชน เพื่อทำการสื่อสารความเสี่ยงให้ลูกศึกษาประชาชนในพื้นที่ เฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 14 วัน

สถานการณ์ต่างประเทศ

สถานการณ์โรคปอดอักเสบจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ประเทศญี่ปุ่น (ผู้ป่วยติดเชื้อจากประเทศจีน) รายงานจากเว็บไซต์ WHO วันที่ 15 มกราคม 2563 กระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการของญี่ปุ่น (MHLW) รายงานผู้ป่วยที่ได้รับเชื้อจากนอกประเทศ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันเป็นเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (2019-nCoV) จากเมืองอูฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน ผู้ป่วยเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 30-39 ปี อาศัยอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น มีประวัติเดินทางไปเมืองอูฮั่น ประเทศจีน

ในช่วงปลายเดือนธันวาคม 2562 และเริ่มมีไข้เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2563 ขณะที่อยู่ในเมืองอู่ฮั่น ผู้ป่วยไม่ได้ไปที่ตลาดขายส่งอาหารทะเลฮูหนาน (Huanan) หรือตลาดสัตว์มีชีวิตอื่นๆ ในเมืองอู่ฮั่น แต่มีประวัติสัมผัสใกล้ชิดผู้ที่เป็นปอดอักเสบ ผู้ป่วยเดินทางกลับประเทศญี่ปุ่นในวันที่ 6 มกราคม 2563 และได้ไปคลินิกท้องถิ่นแห่งหนึ่งในวันเดียวกัน ผลตรวจวินิจฉัยโรคไขหวัดใหญ่ให้ผลลบ ในวันที่ 10 มกราคม 2563 ผู้ป่วยมีอาการไออย่างต่อเนื่อง เจ็บคอ และมีไข้ จึงไปโรงพยาบาลท้องถิ่นแห่งหนึ่ง และภาพรังสีทรวงอกพบความผิดปกติที่ปอดลักษณะเข้าได้กับ lung infiltration และได้เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลวันเดียวกัน ผู้ป่วยยังคงมีไข้จนถึง

วันที่ 14 มกราคม 2563 และแพทย์ที่ดูแลได้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ภายใต้ระบบการเฝ้าระวังสำหรับ “การติดเชื้อรุนแรงที่ไม่สามารถระบุสาเหตุได้” ได้มีการเก็บตัวอย่างจากผู้ป่วยส่งไปยังสถาบันโรคติดต่อแห่งชาติ (National Institute of Infectious Diseases ; NIID) และที่ NIID ได้ทำการตรวจวิเคราะห์ด้วยวิธี Polymerase Chain Reaction (PCR) และ sequencing สองครั้ง จึงพบ 2019-nCoV RNA ในปริมาณที่น้อยมาก เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2563 ซึ่งในวันนั้นผู้ป่วยไม่มีไข้และแพทย์จำหน่ายออกจากโรงพยาบาลแล้ว ปัจจุบันผู้ป่วยอยู่ที่บ้านและมีอาการคงที่

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 2 Reported cases of diseases under surveillance 506, 2nd week

✉ sget506@yahoo.com

กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา

Epidemiological informatics unit, Division of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2563 สัปดาห์ที่ 2

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 2nd week 2020

Disease	2019		2020		Case* (Current 4 week)	Mean** (2015-2019)	Cumulative	
	Week 51	Week 52	Week 1	Week 2			2020	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	7	0	0
Influenza	4260	1268	8059	4502	18089	11738	16348	1
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	1	0	0
Measles	42	10	68	28	148	299	139	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	2	0	0
Pertussis	1	0	0	0	1	4	2	0
Pneumonia (Admitted)	3643	1348	5196	2646	12833	18785	10751	3
Leptospirosis	12	5	13	5	35	180	30	0
Hand, foot and mouth disease	364	133	376	229	1102	3434	835	0
Total D.H.F.	440	142	584	146	1312	4523	1072	0

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานนาย กรุงเทพมหานคร และ กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)